

Atskaite par dalību

Lauksaimniecības forumā (*The Forum for the Future of Agriculture – FFA*)

9. aprīlis 2019 Brisele

Komisārs Canete (Miguel Arias Canete, *Klimats un Enerģija*)

“Lauksaimniecība ir klimata pārmaiņu iemesls, bet arī iespēja tās mazināt. Vajag, lai klimata un lauksaimniecības politika iet vienā virzienā. Nav neviena cita, kurš būtu tik ļoti ieinteresēts stabilā vidē kā pats zemnieks. Emisijas uz 0 nav iespējams dabūt lauksaimniecības nozarē”. Jāmaina sabiedrības izpratne - uz lokālu pārtiku, tsām pārtikas ķēdēm.”

Daudz diskutēja par to, kā šo pārreju uz savādāku pārtikas ražošanu veikt, nepazaudējot konkurētspēju. Šodienas intensīvajiem ražotājiem ir problemātiski pāriet uz agro ekoloģisku sistēmu, ir saistības, kas jāpilda. Un šodienas sistēma pieprasa ieņēmumus, lai varētu samaksāt saistības.

Diskusija par sabiedrības patēriņa maiņu, par to kādi soļi ir jāspēr, lai mainītu gaļas patēriņa paradumus ES.

Viens no variantiem, kas tiek apspriests, ir “oglekļa nodoklis”. Visam, kas ienāk ES tirgū, uzliek oglekļa nodokli, par to, cik tas ir patērēts konkrēto tonnu produkcijas ražojot.

Tiek apspriesta ideja ražot tikai lokāli vietējam patēriņam (netiek diskutēts, kā tas ietekmes lielu daļu ES valstu ar pozitīvam eksporta bilancēm! Ietekme uz valstu ekonomikām....).

Tie zemnieki, kas sniedz sabiedriskos labumus, vairāk dod ieguldījumus biodaudzveidībai utt. ir papildus jāatbalsta.

Tāpat tiek apspriests variants ieviest ekoloģisko nodokli. Diskusijas dalībnieki absolūti nav vienprātis par piedāvātajiem risinājumiem. Nevar ekoloģisko nodokli uzlikt esošajai nodokļu politikai, tad dabūs dzeltenās vestes ielās. Ir jāizvērtē esošā sistēma, ir jābūt kapitāla nodokļiem vienā līmenī ar darbaspēka nodokļiem. Jāievērtē Ilgtspējības izmaksas.

Finanšu sektora pārstāvji saka, ka aptuveni 1% no pasaules IKP ir tas ko vajadzētu ieguldīt pārtikā/lauksaimniecībā, lai mierīgi pārietu uz ilgtspējīgām sistēmām. Ja ieguldītu vienu trešdaļu valdības, pārējo finanšu sektors izdarītu.

Ir jārēķinās, ka ir izaugusi jauna patērētāju paaudze, kas maz ko saprot no reālās lauksaimnieciskās ražošanas, toties tiem rūp planētas ekoloģija, pāriet uz veģetāru, vegānu uzturu, vietējiem produktiem. Tai pašā laikā sabiedrība noveco un ir daudz vecu cilvēku ar savām specifiskām vajadzībām. Aizvien vairāk aizņemtu patērētāju, kam nav laika gatavot ēdienu. Daudz vientuļu, vecu patērētāju. Dānijā, ir mainīts marķējums kopā ar Unilevel, uz produktiem liekot “ labs līdz....., un “vēl labāks pēc...” Ir daudz darba jāiegulda, lai mazinātu sabiedrības un institūciju attieksmi pret produktu izmantošanas termiņiem. Kopumā saindēties ar vairumu pārtikas ir grūtāk, kā iekļūt avārijā 4-os pēcpusdienā.

Iniciatīva Dānijā, kur patērētāji un nelieli ražotāji un veikali kopā izveidojuši tīklu, lai vakarā maiznīcai/kafejnīcām pāris maisi ar maizi nav jāizmet. Tie ir ap 3% kurus atgriez āprītē, nevis izmet.

Vispopulārākie ir pavār kursi, meistarklases, ko pagatavot no tā kas palicis pāri!

Nav neveselīgas pārtikas, ir neveselīga pārtikas lietošana. Skandināvijā, bioloģiskais trends, ļoti aktīvs pēdējās desmitgadēs. Un ir pieprasījumus, ka veselīgai pārtikai būtu jāmaksā, mazāk kā

neveselīgai!

Komisārs Fils Hogans foruma noslēgumā teica sekojošo “Biodaudzveidība intensīvas lauksaimniecības reģionos strauji krīt. Lai palīdzētu zemniekiem reaģēt uz izaicinājumiem un problēmām, ir jāsniedz ieinteresējošs atbalsts. Zemniekiem nepatīk, ka saka kas jādara, tāpēc jaunā sistēma stimulēs zemnieku, vietējo valdību un Briseles sadarbību.”

KLP ir līgums starp zemniekiem un ES sabiedrību. Ja nesniegs lauksaimnieku sabiedrība to ko apsola, tad sarunas par budžetu pēc 2027. gada būs neiespējamās.

Atskaiti sagatavoja eksperte

M.Dzelzkalēja-Burmistre

LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS

Zemkopības ministrija